

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 29.06.1966 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1966 do: 30.06.1985

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

47

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva

z 13. júna 1966

o pohrebníctve

Ministerstvo zdravotníctva ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 82 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu:

Oddiel I

Oznámenie úmrtí a prehliadka mŕtvych

Oznámenie úmrtí

§ 1

(1) Úmrtie, pokiaľ k nemu nedošlo v zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti, a nález tela mŕtveho sa musia oznámiť miestnemu (mestskému) národnému výboru, príp. obvodnému lekárovi, v obvode ktorého osoba zomrela alebo telo mŕtveho sa našlo. Ak sa to stalo v dopravnom prostriedku za jazdy, urobí sa oznámenie miestnemu (mestskému) národnému výboru, príp. obvodnému lekárovi, v obvode ktorého bolo telo mŕtveho z dopravného prostriedku vyložené. Miestny (mestský) národný výbor, príp. obvodný lekár upovedomí o úmrtí alebo náleze príslušný orgán Verejnej bezpečnosti.

(2) Miestny (mestský) národný výbor, ak sa oznámenie urobilo jemu, upovedomí bez meškania obvodného lekára príslušného podľa odseku 1. Tento lekár upovedomí lekára príslušného na prehliadku mŕtvych, ak nie je podľa § 3 na túto prehliadku sám oprávnený.

(3) Úmrtie, ku ktorému došlo v zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti, oznamuje toto zariadenie bez meškania príslušnému orgánu Verejnej bezpečnosti; súčasne upovedomí o úmrtí osoby blízke zomretému,*) pokiaľ sú mu známe.

(4) Oznámenie úmrtia alebo nálezu tela mŕtveho musí sa urobiť najneskôr do 12 hodín; ak je však podozrenie z trestného činu, musí sa tak stať ihneď.

§ 2

(1) Úmrtie sú povinní oznámiť

- a) osoby, ktoré v čase úmrtia žili so zomretým v spoločnej domácnosti,
- b) ten, v koho byte alebo dome osoba zomrela, prípadne domový dôverník,
- c) lekár, ktorý zomretého pri úmrtí ošetroval alebo bol k nemu privolaný.

Oznamovacia povinnosť prechádza na osobu uvedenú v ďalšom poradí, ak niet osoby uvedenej na prvšom mieste alebo ak táto osoba nemôže svoju povinnosť splniť.

(2) Úmrtie osôb, ktoré zomreli v ošetrovaní, v zaopatrení alebo v inej starostlivosti verejných ústavov alebo zariadení, je povinný oznámiť vedúci ústavu alebo zariadenia, príp. pracovník ním poverený.

(3) Ak niet osoby, ktorá je povinná urobiť oznámenie podľa predchádzajúcich odsekov, má oznamovaciu povinnosť každý, kto sa o úmrtí dozvedel alebo našiel telo mŕtveho, ak mohol podľa okolností vedieť, že oznámenie sa doteraz neurobilo.

Prehliadka mŕtvych

§ 3

(1) Prehliadku mŕtveho vykonáva príslušný obvodný lekár. Ak príslušný obvodný lekár zomretého pred smrťou ošetroval alebo pomáhal pri pôrode dieťaťa, ktoré sa narodilo mŕtve, alebo je k zomretému v príbuzenskom vzťahu, vykoná prehliadku iný lekár, ktorého ustanoví riaditeľ ústavu národného zdravia.

(2) Prehliadku osôb, ktoré zomreli v zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti, vykonáva lekár určený riaditeľom zariadenia. Ak riaditeľ zariadenia zomretého pred smrťou ošetroval alebo pomáhal pri pôrode dieťaťa, ktoré sa narodilo mŕtve, alebo je k zomretému v príbuzenskom vzťahu, určí lekára nadriadený orgán.

(3) Prehliadku osôb, ktoré zomreli v objektoch ozbrojených síl alebo bezpečnostných sborov, vykonávajú lekári zariadení týchto síl a sborov, prípadne obvodní lekári.

§ 4

(1) Účelom prehliadky mŕtveho (ďalej len „prehliadka“) je zistiť smrť a jej príčiny.

(2) Lekár oprávnený na prehliadku (ďalej len „prehliadajúci lekár“) je povinný bez meškania po prehliadke podať miestnemu (mestskému) národnému výboru poverenému vedením matriky zprávu o výsledku prehliadky na predpísanom tlačive (list o prehliadke mŕtveho). Diagnostickú časť tejto zprávy je povinný vyplniť a podpísať ošetrojúci lekár, ak zomretý bol pred smrťou v lekárskom ošetrovaní, a lekár vykonávajúci zdravotnú pitvu, ak zomretý bol pitvaný.

(3) Ak má prehliadajúci lekár podozrenie z trestného činu alebo ak nemôže zistiť príčinu smrti, oznámi to ihneď okresnému prokurátorovi a príslušnému orgánu Verejnej bezpečnosti; ak príčinou smrti bola prenosná choroba alebo ak má prehliadajúci lekár podozrenie, že príčinou smrti je prenosná choroba, oznámi to ihneď okresnému hygienikovi a zabezpečí vykonanie základných protiepidemických opatrení.

Oddiel II

Pitvy a odoberanie tkanív a orgánov

Zdravotná pitva

§ 5

(1) U osôb zomretých v zdravotníckych zariadeniach sa spravidla vykonáva zdravotná pitva podľa rozhodnutia vedúceho zariadenia; prihliada sa pritom na vybavenie zariadenia, najmä na to, či je v zariadení zriadené patologicko-anatomické oddelenie (prosektúra). Vedúci zariadenia nariadi

vykonať zdravotnú pitvu, najmä ak je potrebná na overenie diagnózy, podľa ktorej bol zomretý liečený.

(2) O vykonaní zdravotnej pitvy osôb zomretých mimo zdravotníckych zariadení rozhoduje prehládajúci lekár, prípadne okresný hygienik.

(3) Prehládajúci lekár nariadi vykonať zdravotnú pitvu osôb zomretých mimo zdravotníckych zariadení, najmä

- a) ak je potrebná na zistenie príčin smrti alebo okolností, za ktorých smrť nastala, najmä pri náhlom úmrtí,
- b) ak ide o mŕtvo narodené dieťa alebo dieťa zomreté do 1 roka,
- c) ak ide o ženu zomretú v súvislosti s tehotnosťou, potratom, pôrodom alebo šestonedelím,
- d) ak bola príčinou smrti choroba z povolania alebo priemyslová otrava, alebo ak ide o úmrtie osoby s nevylicenou chorobou z povolania alebo s nevylicenou priemyslovou otravou,
- e) ak to vyžaduje všeobecný zdravotný alebo vedecký záujem.

(4) Okresný hygienik nariadi vykonať zdravotnú pitvu osôb zomretých mimo zdravotníckych zariadení, ak ide o povolenie pohrebu žehom a ak sa nemôže predložiť potvrdenie prehládajúceho lekára podľa § 14 ods. 1.

§ 6

(1) Zdravotná pitva smie sa vykonať najskôr za dve hodiny po tom, keď prehládajúci lekár bezpečne zistil smrť.

(2) Zdravotnú pitvu vykonáva lekár patologicko-anatomického oddelenia (prosektúry), prípadne súdno-lekárskeho oddelenia nemocnice s poliklinikou alebo lekár patologicko-anatomického oddelenia iného zdravotníckeho zariadenia. Lekár vykonávajúci pitvu zariadi, aby bez meškania po pitve bola o nej spísaná zápisnica a aby v zpráve o výsledku prehliadky (§ 4 ods. 2) bol uvedený aj výsledok pitvy; zápisnicu podpíše lekár vykonávajúci pitvu a vedúci patologicko-anatomického, prípadne súdno-lekárskeho oddelenia.

(3) Ak vznikne pri zdravotnej pitve podozrenie, že smrť bola spôsobená trestným činom, pitva sa preruší a lekár vykonávajúci pitvu urobí ihneď oznámenie vedúcemu zdravotníckeho zariadenia, okresnému prokurátorovi a príslušnému orgánu Verejnej bezpečnosti.

(4) Náklady na zdravotnú pitvu počítajúc do toho prepravu tela mŕtveho znáša zdravotnícke zariadenie, v ktorom došlo k úmrtiu, v ostatných prípadoch okresný ústav národného zdravia, v obvode ktorého osoba zomrela alebo telo mŕtveho sa našlo.

(5) O zdravotnej pitve príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov, ktorí zomreli mimo zdravotníckeho zariadenia, platia osobitné predpisy.

§ 7

Pitva z iných dôvodov

(1) O súdnej pitve platia osobitné predpisy.

(2) Ak nie sú dôvody pre zdravotnú alebo súdnu pitvu, môže okresný hygienik povoliť pitvu i z iných dôvodov hodných zreteľa. Ustanovenia § 6 ods. 1 až 3 platia obdobne. Náklady na túto pitvu uhrádza ten, kto o ňu požiadal.

§ 8**Odoberanie tkanív a orgánov**

(1) Pre liečebné a vedeckovýskumné účely možno odoberať z tel mŕtvych tkanivá a orgány. Odoberanie tkanív a orgánov alebo iné zákroky na tele mŕtveho smú sa vykonávať len v patologicko-anatomickom, súdno-lekárskom alebo tkanivovom oddelení nemocnice s poliklinikou, a to sú súhlasom lekára, ktorý by inak bol oprávnený rozhodovať o vykonaní pitvy (§ 5). Ak má zákrok vykonať iný lekár než lekár patologicko-anatomického, súdno-lekárskeho alebo tkanivového oddelenia, je na to potrebný aj súhlas vedúceho oddelenia, v ktorom sa má zákrok vykonať. Lekár spíše o výkone krátku zprávu.

(2) Odoberanie tkanív (orgánov) z tel mŕtvych a iné zákroky na nich smú sa vykonávať spravidla najskôr za dve hodiny po tom, keď prehliadajúci lekár bezpečne zistil smrť. Ministerstvo zdravotníctva ustanoví po dohode s Ministerstvom spravodlivosti a s Generálnou prokuratúrou, za akých podmienok možno celkom výnimočne odoberať tkanivá (orgány) z tel mŕtvych pred uplynutím ustanovenej lehoty, ak to vyžaduje povaha odoberaného tkaniva (orgánu), prípadne účel jeho použitia.

(3) Tkanivá a orgány nesmú sa pre liečebné a vedeckovýskumné účely odobrať, ak mŕtvy za svojho života písomne vyhlásil, že s odobratím nesúhlasí.

Oddiel III**Pochovávanie****§ 9****Dočasné uloženie mŕtveho**

Pri verejných smútočných sieňach, ktoré budujú národné výbory na rozlúčenie so zomretými, musia byť zriadené vhodné miestnosti pre dočasné uloženie mŕtvych. V miestach, kde je zriadená taká miestnosť, musí byť telo osoby, ktorá zomrela mimo zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti, premiestnené najneskôr do ôsmich hodín po prehliadke do tejto miestnosti, pokiaľ v tej istej lehote nebolo umiestnené v zariadení pre dočasné uloženie mŕtvych na pohrebisku (§ 19) alebo v krematóriu (§ 26) alebo prevezené na pitvu. Do doby ôsmich hodín sa nepočíta doba medzi 22. a 6. hodinou.

§ 10**Pochovávacia povinnosť**

(1) Mŕtvy musí byť pochovaný spravidla do 96 hodín, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ak bola vykonaná pitva, možno pochovať mŕtveho ihneď po pitve; ak ide o súdnu pitvu nariadenú prokurátorom, možno ho pochovať len so súhlasom prokurátora. Od pohrebu môže sa upustiť, ak telo mŕtveho sa má trvale použiť na vedecké alebo vyučovacie účely. Takto možno použiť telá zomretých osôb, ktoré s tým prejavili pred smrťou súhlas alebo totožnosť ktorých nemožno zistiť. Na také účely možno tiež použiť telo mŕtveho, o ktorého sa do 96 hodín od úmrtia nikto neprihlásil napriek tomu, že osoby jemu blízke*) boli včas upovedomené, pokiaľ zomretý neurobil pred smrťou opatrenie o pohrebe.

(2) Pred pohrebom alebo pred určením tela mŕtveho na vedecké alebo vyučovacie účely musí sa preukázať, že bola vykonaná jeho prehliadka, prípadne aj pitva a že bola miestnemu (mestskému) národnému výboru poverenému vedením matriky podaná zpráva o výsledku prehliadky (§ 4 ods. 2).

§ 11**Druhy pohrebov**

(1) Pochováva sa uložením do zeme alebo spopolnením (žehom), pokiaľ dôležitý všeobecný záujem nevyžaduje iný druh pohrebu. Iný druh pohrebu môže nariadiť alebo povoliť orgán hygienickej služby, prípadne orgán ním na to splnomocnený.

(2) Rakvy, v ktorých sa mŕtvi pochovávajú, musia byť dôkladne utesnené. Ak to vyžadujú klimatické podmienky, musí byť na dne rakve vrstva absorpčnej hmoty (drevených pilín, drevitej vlny a. i.).

(3) Telá osôb zomretých na prenosnú chorobu musia byť pred uložením do rakve zabalené do prestieradla napusteného dezinfekčným roztokom; rakva musí byť pevne uzavretá.

(4) Mŕtvi sa ukladajú na cintorínoch. Uloženie mimo cintorína môže povoliť okresný hygienik len z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

(5) Spopolnenie mŕtvych smie sa vykonávať len v krematóriách.

(6) Spopolnené ostatky sa ukladajú na pohrebiskách (§ 19). Uloženie mimo pohrebiska je dovolené celkom výnimočne, a to len so súhlasom miestneho (mestského) národného výboru, ktorý vedie o uložení spopolnených ostatkov mimo pohrebiska osobitnú evidenciu.

(7) Ak sú splnené všetky predpísané podmienky pre druh pohrebu, ktorý si zomretý zvolil, treba podľa možností jeho prianiu vyhovieť. Ak zomretý neurčil priamo ani nepriamo druh pohrebu, určí ho ten, kto pohreb objednáva. Tieto ustanovenia neplatia, ak dôležitý všeobecný záujem vyžaduje iný druh pohrebu.

§ 12**Obstaranie pohrebu národným výborom**

Ak sa od pohrebu neupustilo (§ 10 ods. 1) alebo ak neobstaral pohreb niekto iný, je povinný tak urobiť miestny (mestský) národný výbor príslušný podľa § 1 ods. 1. Tým sa nevyklučuje nárok na náhradu nákladov pohrebu proti tomu, kto je povinný tieto náklady znášať podľa iných predpisov alebo právnych záväzkov.

§ 13**Pochovávacie obvody**

(1) Uloženie mŕtvych do zeme sa má vykonať spravidla na cintoríne, v obvode ktorého osoba zomrela alebo sa telo mŕtveho našlo alebo bolo vyložené z dopravného prostriedku. Územné obvody, z ktorých sa mŕtvi ukladajú na určité cintoríny, určí okresný národný výbor.

(2) Pochovať mŕtveho an inom cintoríne možno len s povolením miestneho (mestského) národného výboru, do obvodu ktorého tento cintorín patrí.

(3) Ak nemožno pochovať mŕtveho na cintoríne príslušnom alebo zvolenom, určí cintorín okresný národný výbor.

§ 14**Podmienky pre spopolnenie**

(1) Spopolnenie smie sa vykonať len s povolením okresného hygienika, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak. Povolenie sa udelí, ak je totožnosť mŕtveho nepochybná a ak je preukázané

potvrdením prehládajúceho lekára alebo dokladom o vykonanej pitve, ako aj potvrdením orgánov Verejnej bezpečnosti, že nie je podozrenie z trestného činu. Ak je podozrenie z trestného činu, možno povoliť spopolnenie len so súhlasom prokurátora.

(2) Povolenie na spopolnenie dáva okresný hygienik, v obvode pôsobnosti ktorého osoba zomrela alebo telo mŕtveho sa našlo alebo bolo vyložené z dopravného prostriedku, prípadne pitvané.

(3) Povolenie na spopolnenie mŕtveho dopraveného z cudziny dáva okresný hygienik, v obvode pôsobnosti ktorého má byť mŕtvy spopolnený.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým okresný hygienik odoprel udeliť povolenie na spopolnenie, možno sa odvolať v lehote dvoch dní od doručenia rozhodnutia. Proti rozhodnutiu okresného hygienika, ako zatiaľ naložiť s telom mŕtveho, niet opravného prostriedku.

(5) Ak to vyžaduje všeobecný zdravotný záujem, najmä ak sa vyskytnú zhubné epidémie, môže hlavný hygienik Československej socialistickej republiky uložiť povinnosť spopolňovať mŕtvych, aj keď nebudú splnené podmienky ustanovené v predchádzajúcich odsekoch; pri podozrení z trestného činu je však i v takých prípadoch potrebný súhlas prokurátora.

§ 15

Spopolnenie

(1) Správy krematórií sú povinné prijímať na spopolnenie všetkých mŕtvych, spopolnenie ktorých bolo povolené. Hlavný hygienik Československej socialistickej republiky môže ustanoviť pre krematóriá spádové územia a súčasne ustanoviť podmienky, za ktorých možno vykonať spopolnenie mimo príslušného spádového územia.

(2) Správa krematória zariadi, aby spopolnené ostatky (ďalej len „popol“) boli vložené do popolnice a aby popolnica bola opatrená uzáverou a presne označená. Popolnicu s popolom vydá správa krematória podľa prania objednávateľa pohrebu správe pohrebiska alebo osobe, ktorá predloží doklad o tom, že popol bude uložený na pohrebisku alebo že miestny (mestský) národný výbor povolil uloženie popolnice mimo pohrebiska. Ak neurobí objednávateľ pohrebu, pozostalí alebo príslušné orgány iné opatrenie, je správa krematória povinná uschovať popolnicu po dobu jedného roka od spopolnenia. Po uplynutí tejto doby môže odovzdať popol správe pohrebiska na voľné uloženie (§ 16).

§ 16

Uloženie popola

(1) Popol sa ukladá podľa prania zomretého, prípadne objednávateľa pohrebu buď v popolnici, alebo voľne. Voľne sa ukladá tak, že sa na pohrebisku zmieša so zemou.

(2) Prijatý popol na uloženie je povinná správa každého popolnicového pohrebiska. Správa cintorína má túto povinnosť len vtedy, ak nie je v pochovávacom obvode popolnicové pohrebisko alebo ak ide o uloženie do hrobu alebo do náhrobku k inému príslušníkovi rodiny.

§ 17

Rozptyl popola

(1) Na pranie zomretého, prípadne objednávateľa pohrebu možno tiež vykonať rozptyl popola (ďalej len „rozptyl“).

(2) Rozptyl smie sa vykonať iba na pohrebisku (§ 19) na tento účel vopred schválenom (rozptylovej lúke).

(3) Okresný hygienik príslušný podľa miesta, v ktorom sa má rozptyl vykonať, môže v jednotlivých prípadoch z dôvodov hodných zreteľa povoliť, aby sa rozptyl podľa prania zomretého, prípadne objednávateľa pohrebu vykonal inak, než je ustanovené v predchádzajúcich ustanoveniach, najmä na inom, nimi zvolenom mieste.

(4) O vykonanom rozptyle sa vedie evidencia v osobitnej knihe. V zázname musí byť uvedené meno a priezvisko zomretého, jeho posledné bydlisko, deň narodenia, deň úmrtia a deň a miesto spolnolenia a rozptylu. Súčasťou evidencie je abecedný zoznam osôb pochovaných týmto spôsobom.

(5) Evidenciu rozptylu vedie správa rozptylovej lúky, evidenciu rozptylu vykonaného podľa ustanovenia odseku 3 vedie správa cintorína, v územnom obvode ktorého sa rozptyl vykonal.

§ 18

Ostatky

(1) Pre uloženie alebo spolnolenie exhumovaných tiel mŕtvych a ostatkov tiel pochovaných alebo spolnolených inak než podľa predpisov o pochovávaní platia obdobne ustanovenia tejto vyhlášky.

(2) Iné ostatky, najmä potratené alebo predčasne odňaté ľudské plody, ako i časti tela alebo orgánov odňaté žijúcim osobám, pokiaľ sa nepoužijú na vedecké alebo vyučovacie účely, uložia sa do zeme na vyhradenom mieste alebo sa spolnolia. Tieto ostatky smú sa spolniť iba v spaľovniach zdravotníckych zariadení, a to len vtedy, ak nie je podozrenie z trestného činu.

Oddiel IV

Pohrebisko

§ 19

Zriadenie a správa pohrebiska

(1) Pohrebiská (cintoríny, kolumbária, urnové háje a rozptylové lúky) zriaďujú a spravujú miestne (mestské) národné výbory, ktoré môžu zveriť ich správu iným socialistickým organizáciám.

(2) Na zriadenie pohrebiska treba súhlas okresného hygienika.

(3) Na každom cintoríne musí byť vhodné zariadenie na dočasné uloženie mŕtvych.

(4) Pohrebisko musí byť zásobené pitnou alebo úžitkovou vodou.

§ 20

Spôsob ukladania do hrobu

(1) Mŕtvi sa ukladajú spravidla len po jednom do každého hrobu, pokiaľ dôležitý všeobecný záujem nevyžaduje uloženie do spoločného hrobu.

(2) Správa cintorína môže na žiadosť alebo so súhlasom toho, komu bolo miesto pre hrob prepožičané, povoliť, aby do toho istého hrobu boli uložení ďalší mŕtvi príbuzní, prípadne aj iné osoby. Pokiaľ neuplynula tlecia doba (§ 22), je na to potrebný súhlas okresného hygienika.

§ 21

Prepožičanie miesta na pohrebisko

(1) Správa pohrebiska je povinná prepožičať miesto pre hrob na tleciu dobu (§ 22) a miesto pre popolnicu na dobu 10 rokov od prvého uloženia. Ak to pomery na pohrebisku umožňujú, je správa

pohrebiska povinná prepožičať miesto ešte na ďalšiu dobu; v opačnom prípade musí o tom včas upovedomiť toho, komu doteraz bolo miesto prepožičané.

(2) Po uplynutí doby, na ktorú bolo miesto prepožičané, naloží sa s ostatkami, s popolnicami a s náhrobkami obdobne ako pri zrušení pohrebiska (§ 24).

(3) Hroby a popolnice, ktoré majú kultúrny význam, nesmú sa s výnimkou prípadov, v ktorých je pohrebisko zrušené, odstrániť ani po uplynutí doby, na ktorú bolo miesto prepožičané.

§ 22

Tlecia doba

Telo mŕtveho musí byť uložené v zemi po dobu, ktorú určí okresný hygienik so zreteľnom na zloženie pôdy (tlecia doba); táto doba nesmie byť kratšia ako desať rokov.

§ 23

Exhumácia

(1) Pred uplynutím tlecej doby smie sa telo mŕtveho vyňať zo zeme (exhumovať) len na pokyn okresného hygienika alebo s jeho súhlasom, a to za prítomnosti zástupcu správy pohrebiska; ustanovenie Trestného poriadku o exhumácii zostáva nedotknuté. Na žiadosť pozostalých možno vykonať exhumáciu len výnimočne zo zvlášť závažných dôvodov, a to len vtedy, ak sa tiež preukáže, že sa osoby blízke mŕtvemu*) o nej dohodli.

(2) Telá osôb zomretých na karanténnu chorobu**) nesmú sa spravidla exhumovať pred uplynutím dvoch rokov od pohrebu.

(3) Náklady na exhumáciu uhrádza ten, kto o ňu požiadal.

§ 24

Zrušenie pohrebiska

(1) Ak pohrebisko nevyhovuje zdravotnému alebo inému všeobecnému záujmu, miestny (mestský) národný výbor zakáže pochovávanie na ňom alebo pohrebisko zruší.

(2) Cintorín možno zrušiť až po uplynutí tlecej doby od uloženia posledného mŕtveho. Na účely, pri ktorých je potrebné terén prehĺbiť, možno zrušený cintorín použiť až po uplynutí 20 rokov od posledného pohrebu; ak sa pritom príde na ostatky, uložia sa do zeme na vyhradenom mieste alebo sa spopolnia.

(3) Popolnice zo zrušeného pohrebiska, o nové uloženie ktorých sa pozostalí napriek upozorneniu nepostarali, prenesú sa na iné pohrebisko, a ak už uplynula doba, na ktorú bolo miesto prepožičané (§ 21), otvoria sa a popol sa zmieša so zemou.

(4) Náhrobky, ktoré tí, ktorým bolo prepožičané miesto pre hrob alebo pre popolnicu, neodpracú zo zrušeného pohrebiska do 6 týždňov po upozornení, odprace a uskladní správa pohrebiska na náklad ich vlastníkov.

(5) Ak ide o všeobecný záujem hodný osobitného zreteľa, možno po prevoze ostatkov na iný cintorín zrušiť cintorín aj pred uplynutím tlecej doby od uloženia posledného mŕtveho. Pri hroboch, pri ktorých tlecia doba neuplynula, treba previesť i príslušenstvo hrobu (pomníky, kríže, obrubníky a pod.). Náklady spojené s predčasným zrušením cintorína znáša organizácia, v záujme ktorej bol cintorín zrušený.

Oddiel V Krematória

§ 25

Zriaďovanie krematórií a ich správa

(1) Krematória zriaďujú a spravujú mestské národné výbory, ktoré môžu toto oprávnenie zveriť iným socialistickým organizáciám.

(2) Okolo budovy krematória musí byť zriadený pás zelene, ktorého časti možno využiť na uloženie popolníc (turnový háj), prípadne ak má dostatočnú plochu, na rozptylovú lúku.

(3) Na zriadenie a začatie prevádzky krematória treba súhlas okresného hygienika.

§ 26

Vybavenie krematória

(1) Spaľovacie zariadenie krematória musí byť technicky vyhotovené tak, aby spopolnenie bolo rýchle a úplné bez viditeľného vývinu dymu. Popol musí byť čistý a biely.

(2) Pri každom krematóriu musia byť vhodné zariadenia na dočasné uloženie mŕtvych a na dočasnú úschovu popolníc.

Oddiel VI

Poriadok pre pohrebiská

§ 27

(1) Miestne (mestské) národné výbory vydávajú poriadky pre pohrebiská obsahujúce najmä podrobnejšie ustanovenia o dočasnom uložení mŕtvych a úschove popola, o prepožičaní miesta pre hrob, hrobku alebo popolnicu, o ukladaní do hrobu, o ukladaní popola, o požiadavkách na hroby a hrobky, o zániku práva na miesto, o zrušení hrobu a o odstránení náhrobkov.

(2) Na vydanie poriadku pre pohrebiská treba súhlas okresného hygienika.

Oddiel VII

Preprava mŕtvov a ostatkov

§ 28

Povolenie na prepravu

(1) Na prepravu mŕtvych a ostatkov, pokiaľ sa nerobí priamo na príslušný cintorín, je potrebné povolenie. Povolenie na prepravu mŕtvych (ostatkov) na území okresu alebo na pitvu na území kraja vydáva prehliadajúci lekár, v ostatných prípadoch, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, okresný hygienik, z obvodu ktorého sa mŕtvy (ostatky) prepravuje.

(2) Povolenie na spopolnenie mŕtveho (§ 14) zahŕňa i povolenie na jeho prepravu do označeného krematória.

(3) Pri preprave mŕtveho (ostatkov) do cudziny je potrebný osobitný sprievodný list, ktorý musí obsahovať jeho meno, priezvisko a vek, miesto, deň a príčinu smrti. Sprievodný list musí byť v tomto prípade vyhotovený okrem českého alebo slovenského znenia aj v niektorom jazyku najviac používanom v medzinárodnom styku. Tento sprievodný list vydáva okresný hygienik.

(4) Pri preprave z cudziny alebo pri prevoze mŕtveho (ostatkov) územím Československej socialistickej republiky vydáva sprievodný list, pokiaľ medzinárodné predpisy neustanovujú inak, československý zastupiteľský úrad.

(5) Povolenie na prepravu alebo sprievodný list na prepravu mŕtvych (ostatkov) nemožno vydať ak by preprava ohrozovala všeobecný zdravotný záujem. Prepravu osôb zomretých na karanténnu chorobu nemožno povoliť pred uplynutím dvoch rokov odo dňa úmrtia.

(6) Na prepravu popolníc so spolnotenými ostatkami netreba povolenie.

§ 29

Preprava

(1) Pri preprave po železnici musí sa rakva s telom mŕtveho (s ostatkami) prevážať v osobitnom uzavretom vagóne.

(2) Pri preprave motorovým vozidlom je dovolené používať na prepravu rakve s telom mŕtveho (s ostatkami) iba osobitné pohrebné vozidlo.

(3) V leteckej doprave sa rakva s telom mŕtveho (s ostatkami) prepravuje spravidla osobitným lietadlom; pokiaľ sa nepoužije osobitné lietadlo, musí sa rakva umiestniť v osobitnom uzavretom priestore.

(4) Bližšie podmienky sú ustanovené v prepravných poriadkoch. Inak ich určí okresný hygienik. Pri preprave do cudziny sa postupuje podľa medzinárodného dojednania.*)

Oddiel VIII

Spoločné a záverečné ustanovenia)**

§ 30

Ustanovenia tejto vyhlášky sa vzťahujú i na časti tela mŕtveho, ako aj na mŕtvo narodené deti.

§ 31

Okresný národný výbor môže po dohode s okresným oddelením Sboru národnej bezpečnosti poveriť niektorého lekára nemocnice s poliklinikou (polikliniky) výkonom oprávnení okresného hygienika ustanovených v § 5 ods. 2 a 4, § 7 ods. 2, § 14 ods. 2, § 20 ods. 2, § 28 ods. 1 a § 29 ods. 4 vo vymedzenom okruhu.

§ 32

Zrušujú sa smernice hlavného hygienika Československej socialistickej republiky z 18. novembra 1958 o rozptyle spolnotených ostatkov uverejnené v čiastke 95/1958 Ú. l. (Ú. v.).

§ 33

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1966.

Minister:

Plojhar v. r.

*) § 116 Občianskeho zákonníka.

*) § 116 Občianskeho zákonníka.

*) § 116 Občianskeho zákonníka.

**) Karanténnymi chorobami sú podľa vyhlášky č. 46/1966 Zb. o opatreniach proti prenosným chorobám mor (Pestis), ázijská cholera (Cholera asiatica), Žltá zimnica (Febris flava), kiahne (Variola vera), epidemická škvrnivka (Typhus exanthematicus) a návratná horúčka (Febris recurrens).

*) Medzinárodné dojednanie o preprave mŕtvol z 10. februára 1937 č. 44/1938 Zb.

**) Pôsobnosť orgánov Slovenskej národnej rady pri plnení úloh vyplývajúcich z tejto vyhlášky určí zákon Slovenskej národnej rady vydaný podľa § 73 zákona č. 20/1966 Zb.

